

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (රුස්ස් පෙල) විභාගය, 2010 අගෝස්තු කළවිප් පොතුත් තරාතරප් පත්තිරූපයර් තරප් පරීක්ෂේ, 2010 ඉකළුරු General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2010

வணிகப் புள்ளிவிவரவியல்	I	மூன்று மணித்தியாலம்
Business Statistics	I	<i>Three hours</i>

අයදුම්කරුවන්ට ග්‍රපදෙස්:

- * I කොටසේ ප්‍රශ්න සියලුවට ම හා II කොටසින් ප්‍රශ්න හතරකට ද පිළිබඳ සපයන්න.
 - * සංඛ්‍යාන වගු හා ප්‍රස්ථාර කඩිදසී සපයනු ඇත. ගණක යන්ත්‍ර හාවිතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.

I කොටස

1. පහත දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය සමඟ ද අසත්‍ය ද යන වග සඳහන් කර, මධ්‍ය පිළිතුර සනාථ කිරීමට කරුණු සැකකෙන් දක්වන්න.

 - (අ) සාමාන්‍යයෙන්, පොදුගලික සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමය ස්වයං ගණන් ගැනීමේ ක්‍රමයට වඩා අඩු වියදම් ක්‍රමයකි.
 - (ආ) පොදුගලික සම්මුඛ සාකච්ඡා ක්‍රමයේ සාර්ථකත්වය අතිශයින් ප්‍රතිච්චකයාගේ අධ්‍යාපන මට්ටම මත රද පවතී.
 - (ඉ) නියුත්ම් එකක පූජල් තුළේ පුද්ගලයක් පූරා විභිංදු ඇත්තම් දත්ත එකතු කිරීම සඳහා වඩාත් ම සුදුසු ක්‍රමය වන්නේ දුරකථන සංවාදයයි.
 - (ඊ) ප්‍රශ්නාවලියක පුරුණතාවය දත්ත සංස්කරණ ක්‍රියාවලියේ දී පරීක්ෂා කළ හැකි ය.

2. පහත සඳහන් එක් එක් අවස්ථාව සඳහා දී ඇති පිළිතුර අනුරෙන් වඩාත් ම සුදුසු පිළිතුර තෝරා, එයට අදාළ අංකය ලියා දක්වන්න.

 - (අ) දත්ත සම්භ දෙකක් සඳහා සාමාන්‍ය අංකතයට අනුව පහත දක්වන්න තොරතුරු ලබා දී තිබේ.
$$\bar{X}_1 = 10, \quad \bar{X}_2 = 12, \quad n_1 = 6, \quad n_2 = 10$$

දත්ත සම්භ දෙකක් සංයුත්ත මධ්‍යන්තය වනුයේ

 - (i) 8.00
 - (ii) 10.50
 - (iii) 11.25
 - (iv) 12.20
 - (ආ) දත්ත සම්භයක් වියලේෂණය කිරීමේ දී පරෝයේකයෙක් නිශික්ෂණවල ඉහළම 10% සහ පහළම 10% තොප්පකා හරියි. මේ නිසා පහත දක්වන්න සාමාන්‍යයන්ගේ ක්‍රමත සාමාන්‍යය බලපෑමකට ලක්වේ ද?

(i) මධ්‍යන්තය	(ii) මධ්‍යස්ථානය	(iii) මාත්‍යය	(iv) $\frac{Q_1 + Q_3}{2}$
---------------	------------------	---------------	----------------------------

 - (ඉ) පහත දක්වන මිශ්‍රම්වලින් ක්‍රමක් මූල් දත්ත ප්‍රකාශවන එකකවලට සමාන එකකවලින් ප්‍රකාශ තොවන්නේ ද?

(i) සම්මත අපගමනය	(ii) මධ්‍යන්තය
(iii) මධ්‍යස්ථානය	(iv) විවෘතතාව

 - (ඊ) දත්ත සම්භයක විවෘතතා සංග්‍රහකය විශාල නම්, එවිට

(i) දත්ත වඩාත් සංගත හෝ සම්රාතිය වේ.	(ii) දත්ත අඩු සංගතතාවයකින් යුතු හෝ විෂමරාතිය වේ.
(iii) දත්තවල ව්‍යාප්තිය සම්මිශ්‍ය වේ.	(iv) දත්තවල ව්‍යාප්තිය අසම්මිශ්‍ය වේ.

3. හිස්තූන පිරවීම සඳහා වඩාත් සුදුසු පදන / පදන / ප්‍රකාශය ලියා දක්වන්න.

 - (අ) දත්ත සම්භයක වඩාත් පුනරාවර්තන වන අගයට යැයි නියතු ලැබේ.
 - (ආ) ආයතනයක යෝකයින් 100 දෙනාගෙන් එක් එක් යෝකයා සඳහා කියියම් වර්ෂයක දී රු 600 ක වැටුප් වර්ධකයක් ලබා දුන්වීට තව වැටුපෙහි සම්මත අපගමනය පෙර අගයට වේ.
 - (ඉ) A සහ B යනු අනෙකුත්තා වශයෙන් බහිජ්කාර සිද්ධී දෙකක් නම් එම සිද්ධී සැම්වීමට සිද්ධී වේ.
 - (ඊ) A සහ B සිද්ධී දෙක එකවිට සිද්ධීමේ සම්භාවනාව A සිද්ධීය සිද්ධීමේ සම්භාවනාව හෝ B සිද්ධීය සිද්ධීමේ සම්භාවනාව වඩා වේ.

4. පහත දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය සත්‍ය අසත්‍ය යන වග සඳහන් කර, ඔබේ පිළිතුර සනාථ කිරීමට කරුණු සැකෙවින් දක්වන්න.
- (අ) පළමු වතුරත්කය (Q_1) සහ දෙවන වතුරත්කය (Q_2) අතර දුර, දෙවන වතුරත්කය (Q_2) සහ තුන්වන වතුරත්කය (Q_3) අතර දුරට වඩා අඩු නම් ව්‍යාප්තිය දත් කුටික වේ.
- (ආ) විවෘත පත්ති සහිත ව්‍යාප්ති සඳහා මධ්‍යනා අපගමනය ගණනය කළ හැකි ය.
- (ඉ) $P(A/B) = 0$ නම් A සහ B යනු අනෙක්තාව වගයෙන් බහිජ්කාර සිද්ධි වේ.
- (ඊ) μ යනු ප්‍රමත් ව්‍යාප්තියක මධ්‍යනාය නම් සහ σ යනු එම ව්‍යාප්තියෙහි සම්මත අපගමනය නම් ආසන්න වගයෙන් තිරික්ෂණවලින් 75% ක් μ - σ සිට μ + σ ප්‍රාග්තරයෙහි පවතී.
5. පහත දක්වන එක් එක් අවස්ථාව සඳහා දී ඇති පිළිතුර අනුරෙන් වඩාත් ම සුදුසු පිළිතුර නෝරා එයට අදාළ අංකය පැහැදිලිව ලියා දක්වන්න.
- (අ) X සහ්මාව් විවෘතය x_1, x_2, x_3 අය ගන්නේ නම් පහත දක්වන දී අනුරෙන් X හි සම්හාවිනා ව්‍යාප්තිය ලෙස සැලකිය හැකි වන්නේ කුමක් ද?
- (i) $P(x_1) = \frac{1}{4}, P(x_2) = \frac{1}{3}, P(x_3) = \frac{1}{3}$ (ii) $P(x_1) = \frac{2}{3}, P(x_2) = -\frac{1}{3}, P(x_3) = \frac{2}{3}$
 (iii) $P(x_1) = \frac{1}{6}, P(x_2) = \frac{1}{4}, P(x_3) = \frac{1}{2}$ (iv) $P(x_1) = 0, P(x_2) = \frac{1}{3}, P(x_3) = \frac{2}{3}$
- (ආ) ප්‍රමත් ව්‍යාප්තියක අයයන්ගේ 86.64% ක් අඩංගු වන්නේ පහත කුමත සීමා තුළ ද?
- (i) $\mu \pm 0.8\sigma$ (ii) $\mu \pm 1.2\sigma$ (iii) $\mu \pm 1.5\sigma$ (iv) $\mu \pm 1.7\sigma$
- (ඉ) X විවෘතය මගින් පැහැදිලි කරනු ලබන Y හි විවෘතයෙහි හාය යුතු යුතු සිත්තන්න. එවිට නිර්ණන සංග්‍රහකය වනුයේ
- (i) $\frac{2}{5}$ කි. (ii) $\frac{3}{5}$ කි. (iii) $\frac{9}{25}$ කි. (iv) $\sqrt{\frac{3}{5}}$ කි.
- (ඊ) අඩුතම වර්ග කුමය යටතේ, හොඳම අනුස්ථුම ප්‍රතිපායන රේඛාව වනුයේ
- (i) උපරිම දත්ත ලක්ෂා සංඛ්‍යාවක් රේඛාව මත පිහිටා රේඛාවයි.
- (ii) එක් එක් ලකුණු කරන ලද ලක්ෂායේ සිට රේඛාවට ඇති සිරස් දුරටියෙහි වර්ගයන්ගේ එකතුව අවම වන පරිදි ඇති රේඛාවයි.
- (iii) එක් එක් ලකුණු කරන ලද ලක්ෂායේ සිට රේඛාවට ඇති සිරස් දුරටියෙහි වර්ගයන්ගේ එකතුව උපරිම වන පරිදි ඇති රේඛාවයි.
- (iv) ප්‍රතිපායන සංග්‍රහකය බිංදුව වන රේඛාවයි.
6. හිසේන්තු පිරවීම සඳහා වඩාත් සුදුසු පැය / පැය / ප්‍රකාශය ලියා දක්වන්න.
- (අ) පොයිසොන් විවෘතයක සම්මත අපගමනය 1.5 නම් පොයිසොන් විවෘතයෙහි මධ්‍යනාය වේ.
- (ආ) සාර්ථකවීමේ සම්හාවිනාව (p) සහ තැහැසුම් සංඛ්‍යාව (n) නම් ද්විපද ව්‍යාප්තියක් පොයිසොන් ව්‍යාප්තියක් මගින් සන්නිකර්ණය කළ හැකි ය.
- (ඉ) කිහිපයේ යන්ත්‍රයක් මගින් දේශ අයිතමයක් නිපදවීමේ සම්හාවිනාව 0.20 වේ. මෙම යන්ත්‍රයෙහි තීමුලත් තරම 6 වන සපම්හාව් නියුතියක් නෝරා ගන්නේ නම් නියුතිය තුළ දේශ අයිතම 2 ක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් අඩංගු වීමේ සම්හාවිනාව වේ.
- (ඊ) X මත Y හි ප්‍රතිපායන රේඛාවේ අනුත්‍රමණය දත් නම්, Y මත X හි ප්‍රතිපායන රේඛාවේ අනුත්‍රමණය වේ.
7. සමාගමක තත්ත්ව් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා A සහ B නම් යන්ත්‍ර දෙකක් ඇතුළු. A යන්ත්‍රය අලුත් යන්ත්‍රයක් වන අතර ඒ මගින් දේශ නිෂ්පාදිතයෙන් 2% ක් පමණක් හොඳයයි අනුමත කරනු ලැබේ. B යන්ත්‍රය පැරණි යන්ත්‍රයක් වන අතර දේශ නිෂ්පාදිතයෙන් 7% ක් හොඳයයි අනුමත කරනු ලැබේ. නිෂ්පාදිතයක් ගබඩාවට යවතු ලෙන්නේ එම නිෂ්පාදිතය යන්ත්‍ර දෙකක් හොඳයයි අනුමත කළ විට දී ය.
- (අ) දේශ සහිත නිෂ්පාදිතයක් B යන්ත්‍රය මගින් දැනටමත් අනුමත කර ඇත්තාම්, එම නිෂ්පාදිතය A යන්ත්‍රය මගින් අනුමත කර යැවීමේ සම්හාවිනාව කොපමණ ද?
- (ආ) දේශ සහිත නිෂ්පාදිතයක් A යන්ත්‍රය මගින් දැනටමත් අනුමත කර ඇත්තාම්, එම නිෂ්පාදිතය B යන්ත්‍රය මගින් අනුමත කර යැවීමේ සම්හාවිනාව කොපමණ ද?
- (ඉ) දේශ සහිත නිෂ්පාදිතයක් ගබඩාවට යවතු ලැබීමේ සම්හාවිනාව කොපමණ ද?

8. සයම්හාවි ලෙස තොරාගත් පුද්ගලයින්ට ප්‍රශ්නාවලි පන්සියයක් තැපැල් කරනු ලැබේ. මිනුම පුද්ගලයෙක් ප්‍රශ්නාවලියට ප්‍රතිචාර නොදක්වීමේ සම්හාවිතාව $\frac{1}{5}$ යැයි උපකල්පනය කරනු ලැබේ. ප්‍රතිචාර එකිනෙක ස්ථායන්ත යැයි උපකල්පනය කරන්න.
- (අ) අපේක්ෂිත ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාව සහ ප්‍රතිචාරවල සම්මත අපගමනය සෞයන්ත.
- (ආ) යටත් පිරිසේයින් 450 දෙනෙකු මෙම රිම්සිමට ප්‍රතිචාරකයන් විමෝ සම්හාවිතාව සෞයන්ත.
9. අලෙවිකරුවනු දිනකට මුළුගේ විකුණුම් සංඛ්‍යාව දීර්ශ කාලයක් තුළ වාර්තා කර ඇත. මුළුගේ වාර්තා අනුව දින ගණනින් 10% ක ද මුළු විකුණුමක් කර තොමූති අතර දිනවලින් 40% කදී එක් විකුණුමක් ද, දිනවලින් 30% කදී විකුණුම් දෙකක් ද දිනවලින් 20% කදී විකුණුම් තුනක් ද සිදුකර ඇත.
- (අ) දිනක මුළුගේ අපේක්ෂිත විකුණුම් සංඛ්‍යාව කුමක් ද?
- (ආ) දිනක විකුණුම්වල සම්මත අපගමනය කුමක් ද?
10. ගණිතයේදී සහ ආර්ථික විද්‍යාවේදී ගිණුදින් 10 දෙනෙකුගේ තරුවන් පහත දක්වේ.

ගිණුදිනා	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
තරුව (ගණිතය)	5	1	9	6	2	8	4	7	10	3
තරුව (ආර්ථික විද්‍යාව)	3	7	8	1	6	10	2	4	9	5

සුදුසු සම්බන්ධතා මිනුමක් ගණනය කර ගණිතයෙහි දක්ෂ ලමයින් ආර්ථික විද්‍යාවේදී ද දක්ෂ වේදිපි පැහැදිලි කරන්න.

II කොටස

(මිනුම ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්ත. බැංකුම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 15 බැහින් හිමි වේ.)

11. (අ) ප්‍රාථමික දත්ත සහ ද්විතීයික දත්ත අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. ප්‍රාථමික දත්ත රසකිරීම අවශ්‍ය වන්නේ කුමන විටදී ද? (ලකුණු 02 දි.)
- (ආ) ප්‍රාථමික දත්ත රසකිරීමේ මිනුම කුම තුනක් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 06 දි.)
- (ඉ) අංග සම්පූර්ණ ප්‍රශ්නාවලියක් ගොඩනෑගිමේ වැදගත් පියවර මොනවා ද? එවා කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 04 දි.)
- (ඊ) සංස්කරණය මගින් වළක්වා ගත තැක් වන්නේ කුමන ස්වරුපයේ අඩුපාඩුකම් ද? (ලකුණු 03 දි.)
12. (අ) දත්ත වගන්තිමය වශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට සාපේක්ෂව, රුපසටහන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමේ වාසි මොනවා ද? පුහුදින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03 දි.)
- (ආ) බහුදාන තීරු සටහනක් යනු කුමක්ද? බහුදාන තීරු සටහන් වඩාත් යෝගා වනුයේ කුමන විටදී ද? (ලකුණු 03 දි.)
- (ඉ) පාති තරම අසමාන වන විටදී ඔබ ජාල රේඛයක් අදුනු ලබන්නේ කෙසේ ද? (ලකුණු 02 දි.)
- (ඊ) කිසියම් විභාගයක ද ගිණුදින් 60 දෙනෙකුගෙන් යුතුක් තෙව්ඩායමක් ලබාගත් ලකුණු පහත දක්වේ.

ලකුණු	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
ගිණුදිනා සංඛ්‍යාව	4	6	10	20	8	7	5

- (i) මෙම ව්‍යාප්තියෙහි පන්තිවල තරම කුමක් ද?
- (ii) 61-70 පන්තියෙහි සත්‍ය පන්ති සීමා මොනවා ද?
- (iii) මෙම ව්‍යාප්තිය සඳහා ජාල රේඛයක් සහ සංඛ්‍යාත බහු ආශ්‍යයක් ගොඩනගන්න.
- (iv) මගිවරයක් ඇද ලකුණු 55 ව අඩුවෙන් ලබාගෙන ඇති ගිණුදිනා සංඛ්‍යාව සෙවීමට එය භාවිත කරන්න. (ලකුණු 07 දි.)

13. (අ) කේන්දික ප්‍රව්‍යනා මිනුමක් ලෙස මධ්‍යනායෙහි වාසි සහ අවාසි මොනවා ද? (ලකුණු 04 දි.)
- (ආ) පහත දක්වා එක් එක් දත්ත සම්බන්ධය සඳහා මධ්‍යස්ථාන, මධ්‍යස්ථාන පාතය ගණනය කර එක් එක් දත්ත සම්බන්ධය සඳහා වඩාත් අදළ කේන්දික ප්‍රව්‍යනා මිනුම දක්වන්න.
- (i) නීතිඥින් 5 දෙනෙකුගෙන් යුතුක් නීතිඥියක වාර්ෂික ආදයම (රුපියල්වලින්) 550 000, 450 000, 400 000, 200 000, 400 000
- (ii) ත්‍රිකට් ක්‍රේඩිට් සාමාජිකයින්ගේ සපන්තුවල තරම 12, 13, 10, 13, 14, 9, 10, 13, 14, 9, 8 (ලකුණු 04 දි.)
- (ඉ) විවෘත පාදුණුකාය යනුවෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? මෙම මිනුමෙහි ප්‍රයෝගන විස්තර කරන්න. (ලකුණු 03 දි.)
- (ඊ) තෙරඟ දෙකක වසර හයක කාලයක් තුළදී එක්තරා රුපවාහිනී යන්තුයක අලෙවිය පහත දක්වේ.

A තෙරඟ	200	240	190	230	160	210
B තෙරඟ	180	210	150	120	100	140

වඩාත් ස්ථායි අලෙවියක් ඇති තෙරඟ සෞයන්ත.

(ලකුණු 04 දි.)

මෝටර රථවල වයස (X) වර්ග වලින්	2	4	6	8	10
නඩත්තු පිරිවූය (Y) රු. 000	8	20	25	30	40

- (i) විසිර නින් සහාක් ඇද X සහ Y හි සම්බන්ධතාව පිළිබඳ විබෙගේ අදහස් දක්වන්න.

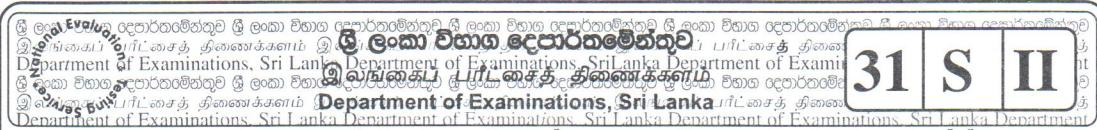
(ii) X මත Y හි ප්‍රතිපායන රේඛාව අනුස්ථිතය කර ප්‍රතිපායන සංග්‍රහකය අර්ථකාලීනය කරන්න.

(iii) වර්ෂ 7 ක් වයස්ගතවන මෝටර රථයක් සඳහා තබන්තු වියදම නිමානය කරන්න.

(iv) වර්ෂ 20 ක් වයස්ගතවන මෝටර රථයක තබන්තු වියදම නිමානය කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රතිපායන රේඛාව යොශ්‍ය දැයුණු යි. (නොනු 09 දි.)

10

සියලුම අමත්මත ඇවිරති!
මුළුව පත්‍රප්‍රමාණයෙන් සඳහා
All Rights Reserved]

ඇඟෙනු පොදු සහතික පත්‍ර (උස්ස් පෙළ) විජාගය, 2010 ඇගෝස්ත්‍රු
කළඹිප පොතුත් තරාතරප පත්තිර(ඉයර තර)ප පාර්ශ්‍ය, 2010 ඉක්ස්ර
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2010

ව්‍යාපාර සංඛ්‍යාතය	II
වණිකප ප්‍රස්ථිවරවියල්	II
Business Statistics	II

පැය තුනකි
මුළු මැණිත්තියාලය
<i>Three hours</i>

අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස්:

- * I කොටසේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම හා II කොටසින් ප්‍රශ්න හතරකට ද පිළිතුරු සපයන්න.
- * සංඛ්‍යාත වගු හා ප්‍රස්ථාර කඩුසි සපයනු ඇත. ගණක යන්නු හාවතයට ඉඩ දෙනු නොලැබේ.

I කොටස

(සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 4 බැංකින් මුළු ලකුණු 40ක් මෙම කොටසට හිමි වේ.)

1. පහත දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය සහය ද අසක්‍ය යන වග සඳහන් කර, ඔබ පිළිතුරු සනාථ කිරීමට කරුණු පැවත්තා දක්වන්න.
 - (අ) නොතියුම් දේශය අඩුකර ගැනීමේ එක් කුම්යක් වන්නේ නියුදී තරම විශාල කිරීම වේ.
 - (ආ) සමතර අවස්ථාවන්හි දී පුරුෂ ගණන් ගැනීමකට වඩා වැඩි නිවැඩි ප්‍රතිලිපි නියුදියකින් ලැබිය නැකි ය.
 - (ආ) පොකුරු ඒකක K වලින් පුක්ත සංගහනයකින් ලබාගත් එක් පොකුරු ඒකකයක්, සරල සසම්භාවී නියුදියක් වශයෙන් කුම්කි නියුදියක් පැලකිය නැකි ය.
 - (ඊ) නිමිත්තයක යථාත්තවනාවය එම නිමිත්තයෙහි නිරවද්‍යතාවයට සමාන වේ.
2. පහත සඳහන් එක් එක් අවස්ථාව සඳහා දී ඇති පිළිතුරු අනුරෙන් වඩාත් ම සුදුසු පිළිතුරු තෝරා එයට අදාළ අංකය ලියා දක්වන්න.
 - (අ) තරම N සහිත සංගහනයක විවෘතාව $\frac{1}{N-1} \sum (X_i - \bar{X})^2$ ලෙස නිරවචනය කරන්නේ නම් අදාළ පරිමිත සංගහන ගෝධිත සාධකය වන්නේ

(i) $\frac{n-1}{N-1}$	(ii) $\frac{N-n}{N-1}$	(iii) $\frac{N-n}{N}$	(iv) $\frac{N-n}{n}$
-----------------------	------------------------	-----------------------	----------------------

 (ආ) සංගහන පරාමිතියක් නිමානය කිරීම සඳහා යොද ගනු ලබන සසම්භාවී විවෘතයෙන්ගේ ශ්‍රීයක් සඳහා ලැබෙන අගය හඳුන්වනු ලබන්නේ

(i) නිමානකයක් ලෙස ය.	(ii) සංඛ්‍යාතියක් ලෙස ය.
(iii) නිමිත්තයක් ලෙස ය.	(iv) නියුදී මධ්‍යත්තාව ලෙස ය.

 (ආ) නියුදී මධ්‍යත්තායෙහි සම්මත දේශය මැනීය තොහැඳි වන්නේ

(i) පොකුරු නියුදීමක දී ය.	(ii) කුම්කි නියුදීමක දී ය.
(iii) ඒකක නියුදීමක දී ය.	(iv) විනිශ්චය නියුදීමක දී ය.

 (ඊ) පොකුරු නියුදියක කාර්යක්ෂමතාව, සරල සසම්භාවී නියුදීමක කාර්යක්ෂමතාව හා සමාන වේයුයි අපේක්ෂා කළ නැකි වන්නේ අන්තර්: පොකුරු සහසම්බන්ධතා සංග්‍රහකය

(i) $\rho = 1$ වන විට දී ය.	(ii) $0 < \rho < 1$ වන විට දී ය.
(iii) $\rho = 0$ වන විට දී ය.	(iv) $\rho < 0$ වන විට දී ය.
 - 3. පහත සඳහන් එක් එක් වගන්තියේ හිස්කැන් පිරවීම සඳහා වඩාත් සුදුසු පදය / පද / ප්‍රකාශය ලියා දක්වන්න.
 - (අ) $\hat{\theta}$ යනු ම සඳහා නිමානකයක් නම් $E(\hat{\theta})$ සහ ම අනර වෙනසට නිමානකයේ යැයි කියනු ලැබේ.
 - (ආ) නියුදී තරම විශාලවේමේ දී නිමානකයක අනිතතිය සහ සම්මත දේශය යන දෙකම බින්දුව කරා ආසන්න වන්නේ නම් එම නිමානකය සංගහන පරාමිතිය සඳහා නිමානකයක් යැයි කියනු ලැබේ.
 - (ආ) කළුපිතයක් සහා වන විට සංගහන සම්භාවී ව්‍යාප්තිය සම්පූර්ණයෙන්ම නිශ්චය වන්නේ නම් එවැනි කළුපිතයකට කළුපිතයක් යැයි කියනු ලැබේ.
 - (ඊ) පරික්ෂාවක් නත්තිල්ග ද නැත්තාම් ද්විව්ල්ග ද යන්න රදුප්‍රව්‍යන්නේ කළුපිතය මත වේ.

4. පහන දී ඇති එක් එක් ප්‍රකාශය සහිත අසත්‍ය යන වග සඳහන් කර තිබේ පිළිතුර සනාථ කිරීමට කරුණු සැකෙවින් දක්වන්න.

(අ) 10% වෙශයියා මට්ටමක් සහිත පරික්ෂාවක් 5% වෙශයියා මට්ටමක් සහිත පරික්ෂාවකට වඩා නොදු පරික්ෂාවක් වේ.

(ආ) සංගහන මධ්‍යන්‍යය සඳහා $\frac{\sum X_i}{n}$ නිමානකය අනුතිනත සංගත නිමානකයක් වේ.

(ඇ) විවෘතා විශ්ලේෂණයේ දී යොදා ගනු ලබන පරික්ෂාවහි ස්වරුපය සැමුවිට ම තහවුරු වේ.

(ඊ) පරික්ෂාවක බලය යනු වෙශකළු හිමිතිය අසත්‍ය වන විට එම ක්ලිමිතය පිළිගැනීමේ සම්භාවනාව වේ.

5. පහන දක්වන එක් එක් අවස්ථාව සඳහා දී ඇති පිළිතුරු අනුරෝධ වඩාත් ම සුදු පිළිතුර තෝරා එයට අදාළ අංකය පැහැදිලිව ලියා දක්වන්න.

(අ) මිල වෙනස් වීම අවතක්සේරු කිරීමේ තැකැරුවක් සහිත මිල දරුණකය වන්නේ

(i) ලැයිසියර මිල දරුණකයයි. (ii) පාශේ මිල දරුණකයයි.

(iii) පිළිරු මිල දරුණකයයි. (iv) සරල සම්භාර මිල දරුණකයයි.

(ආ) නියුති තරම විශාලවන විට t - ව්‍යුහ්තිය

(i) වඩාත් කේත්තුගත වේ. (ii) වඩාත් කුටික වේ.

(iii) වඩාත් සම්මිතික වේ. (iv) වඩාත් විහිදීමක්න් පුක්ක වේ.

(ඇ) $n > 1$ සහිත සරල සයම්භාවි නියුතුමකදී නියුති මධ්‍යන්‍යය \bar{X} හි විවෘතාව

(i) සංගහන විවෘතාවට වඩා අඩු වේ.

(ii) සංගහන විවෘතාවට සමාන වේ.

(iii) සංගහන විවෘතාවට වඩා වැළැ වේ.

(iv) සංගහන විවෘතාවට සම්බන්ධයක් නොමැතු.

(ඊ) සංඛ්‍යාතමය තනත්ව පාලනයේ දී එකකයක දේශ සංඛ්‍යාව අධ්‍යයනය කිරීමට පහන සටහන්වලින් යොදාගතු ලබන්නේ තුළුන සටහන ද?

(i) \bar{X} - සටහන (ii) np - සටහන (iii) P - සටහන (iv) C - සටහන

6. හිස්තූන පිරිවීම සඳහා වඩාත් පුදුසු පදය / පද / ප්‍රකාශය ලියා දක්වන්න.

(අ) පදනම් වර්ෂයේ දී මිල දී ගනු ලබන තියුවන භාණ්ඩ පැසක ඕනෑම දෙන ලද වර්ෂයක දී මූල්‍ය වියදම මැනීමට උපකාරිවන මිල දරුණකයට යැයි කියනු ලැබේ.

(ආ) F - ව්‍යුහ්ති ව්‍යුයෙන් මායිම්වන පුද්ගලයේ මූල්‍ය වර්ග එකය වේ.

(ඇ) පරික්ෂාවක බලය දේශය භා සම්බන්ධ වේ.

(ඊ) AQL සපුරාලනු නොලබන තොගයක් පිළිගැනීමේ සම්භාවනාවට අවදනම යැයි කියනු ලැබේ.

7. මධ්‍යන්‍යය μ සහ විවෘතාව σ^2 සහිත ප්‍රමත සංගහනයකින් තෝරා ගන්නා තරම n වන නියුතියක මධ්‍යන්‍යය \bar{X} මගින් දක්වමු.

(i) $\left(\bar{X} - 2.14 \frac{\sigma}{\sqrt{n}}, \bar{X} + 2.14 \frac{\sigma}{\sqrt{n}} \right)$ පරාසය තුළ සංගහන මධ්‍යන්‍යය μ අඩංගු වීමේ සම්භාවනාව කොපමණ ද?

(ii) ඉහත ප්‍රාන්තරයෙහි පලල කොපමණ ද? මෙම විශ්ම්භ මට්ටමේදී ම ඉහත ප්‍රාන්තරය වඩාත් කෙටි කළ හැකි වන්නේ කෙසේ ද?

8. මධ්‍යන්‍යය μ සහ විවෘතාව සහිත σ^2 සහිත සංගහනයකින් තිරික්ෂණ දෙකක සයම්භාවි නියුතියක් (X_1, X_2) ලබා ගන්නා ලදී. μ සඳහා පහන දක්වන නිමානක තුන යොජනා කර තිබේ.

$$U_1 = X_1, \quad U_2 = \frac{X_1 + X_2}{2}, \quad U_3 = 2X_1 - X_2$$

නිමානක තුනම අනුතිනත නිමානක බව පෙන්වා, වඩාත්ම කාර්යක්ෂම නිමානකය, සහ අඩුම කාර්යක්ෂම නිමානකය තිරණය කරන්න.

9. කාලපරිවේදේ දෙකකදී හාණේඩ් තුනක මිල සහ පාරිභෝෂනය කරන ලද ප්‍රමාණ පහත වගුවේ දක්වේ.

හාණේඩ්	1 වන කාලපරිවේදය		2 වන කාලපරිවේදය	
	p_1	q_1	p_2	q_2
A	15	3	20	2
B	20	4	15	4
C	25	5	20	5

- (අ) 1 වන කාලපරිවේදයෙහි හාණේඩ් සංයෝගය පාදය ලෙස යොදු ගන්නේ නම් මිල ගණන් වල ප්‍රතිශත වෙනස කොපමණ ද?
- (ආ) 2 වන කාලපරිවේදයෙහි මිල සංයෝගය පාදය ලෙස යොදු ගන්නේ නම් ප්‍රමාණයන්ගේ ප්‍රතිශත වෙනස කොපමණ ද?

10. සෙම්පුත්තියාව සුව කිරීම පදනා කිසියම් බෙහෙන් වර්ගයක් එලදුම් වන්නේ යයි ප්‍රකාශ කර තිබේ. සෙම්පුත්තියාව සහිත රෝගීන් 160 ක් සහභාගිකරගෙන කරනු ලබන පරික්ෂණයක දී රෝගීන්ගෙන් හාගයකට එම බෙහෙන දෙන ලද අතර ඉතිරි හාගයට සිනි පෙනී ලබා දෙන ලදී. මෙම ප්‍රතිකාරවලට රෝගීන්ගේ ප්‍රතිචාර පහත වගුවේ දක්වේ.

බෙහෙන	එලදුයක	එලදුමික තොවන	
	50	30	
සිනි පෙනී	40	40	80
	90	70	160

බෙහෙන සහ සිනි පෙනී සමාන ප්‍රතිඵ්‍යා ලබාදෙන්නේ ය යන කළුපිතය 5% මට්ටමකදී පරික්ෂා කරන්න.

II කොටස

(මිනුම ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න. සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 15 බැඟින් හිමිවේ.)

11. (අ) සරල සසම්භාව් නියුදීම යනු කුමක් ද?

තරම 500 වන සංගහනයකින් තරම 10 වන සරල සසම්භාව් නියුදීයක් සහ තරම 20 වන තුමික නියුදීයක් ඔබ තොරා ගන්නේ කෙසේ දයි පැහැදිලි කරන්න. ඔබ තුමිවන් නියුදීම පොකුරු නියුදීම සමග සන්සිජ්‍යන්දාතය කරන්නේ කෙසේ ද?

- (ආ) ස්තෘන සසම්භාව් නියුදීම යනු කුමක් ද?

නිතර හාවින වන නියුදීම ගිල්පීය කුමයක් ලෙස ස්තෘන සසම්භාව් නියුදීම යොදු ගැනීමට ප්‍රධාන හේතු මොනවාද? (ලකුණු 04 දි.)

- (ඇ) කොටස් නියුදීම යොදාගත හැකි අවස්ථා දෙකක් පැහැදිලි කරන්න. කොටස් නියුදීමෙහි වාසි සහ අවාසි මොනවාද? කොටස් නියුදීම සහ ස්තෘන සසම්භාව් නියුදීම අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 දි.)

12. (අ) නිමානකයක නියුදීම් ව්‍යාප්තිය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දයි පැහැදිලි කරන්න. නිමානකයක නියුදී සමානුපාතය p නම්, p හි මධ්‍යනාය සහ විවලතාව ලියා දක්වන්න.

නියුදී තරම n විගාලවන විට සංගහන සමානුපාතය සඳහා $(1 - \alpha) 100\%$ ආසන්න විශ්‍ර්මිත ප්‍රාත්තරයක් සොයන්නේ කෙසේ ද?

- (ආ) මධ්‍ය සීමා ප්‍රමීය ප්‍රකාශ කරන්න. සංඛ්‍යාන අනුමිතියේ දී මෙම ප්‍රමීය කෙතරම් ප්‍රයෝගනවන් දයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 දි.)

- (ඇ) මධ්‍යනාය 25 සහ විවලතාව 16 සහිත ප්‍රමත සංගහනයකින් ලබාගන්නා තිරික්ෂණ 100 ක සසම්භාව් නියුදීයක මධ්‍යනාය \bar{X} මගින් දක්වේ.

$$P(\bar{X} < C) = 0.2482 \quad \text{වන පරිදි } C \text{ හි අගය සොයන්න. \text{ ඔබගේ පිළිතුර මධ්‍ය සීමා ප්‍රමීය මත රඳු පවතින්නේ ද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 දි.)$$

13. (අ) ලක්ෂණය නිමානයේ දී අනහිතන බව සහ සංගන බව යන පද අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න. නියුදී සමානුපාතය μ යනු සංගහන සමානුපාතය Π සඳහා අනහිතන සංගන නිමානකයන් බව පෙන්වන්න. (ලකුණු 05 දි.)

- (ආ) මධ්‍යනාය μ සහ විවලතාව σ^2 සහිත ප්‍රමත සංගහනයකින් තරම 4 වන සසම්භාව් නියුදීයක් සඳහා ලැබුණු අගය පහත දක්වේ.

3, 6, 4, 9

- (i) නියුදී මධ්‍යනාය සහ නියුදී විවලතාව ගණනය කරන්න.
- (ii) සංගහන මධ්‍යනාය μ සඳහා 95% විශ්‍ර්මිත ප්‍රාත්තරයක් ගණනය කරන්න.
- (iii) මූල් තොරතුරු අනුව සංගහන විවලතාව σ^2 හි අගය 7 ලෙස දන සිටියේ යැයි සිතන්න. මෙම තොරතුරු (ii) කොටසෙහි ඔබගේ පිළිතුර වෙනස් කරන්නේ ද? පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 06 දි.)

- (ඉ) $N(\mu_1, \sigma^2)$ සංගහනයකින් ලබාගත්තා තරම n වන නියුදියක මධ්‍යන්ය \bar{X} ලෙස ද, $N(\mu_2, \sigma^2)$ සංගහනයකින් ලබාගත්තා තරම n වන නියුදියක මධ්‍යන්ය \bar{Y} ලෙසද ගතිමු. පොදු විවලතාව රැඳත්තා අගයක් වන අතර X සහ Y ස්වායන්ත වේ.

$$P\left(\bar{X} - \bar{Y} - \frac{\sigma}{5} < \mu_1 - \mu_2 < \bar{X} - \bar{Y} + \frac{\sigma}{5}\right) = 0.90 \text{ වන පරිදි } n \text{ හි අගය සොයන්න. \quad (\text{නොණු 04 ඩ.})$$

14. (අ) සංඛ්‍යාන කළුපිත පරික්ෂාව හා සම්බන්ධයෙන් පහත දක්වෙන පද පැහැදිලි කරන්න.
- (i) පරික්ෂා සංඛ්‍යාතිය
 - (ii) අවදි පෙදෙස
 - (iii) වෙසේයියා මට්ටම
 - (iv) පරික්ෂාවක බලය
- (ආ) අප්‍රතිශීලිය කළුපිතය සහ වෙනකළුපිත කළුපිතය අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.
වඩා යෝග්‍ය වන්නේ තහවුරු පරික්ෂාවක් යොද ගැනීම ද තැන්තම් දේවිවල්ග පරික්ෂාවක් යොද ගැනීම ද යන බව තීරණය කරනු ලබන්නේ කෙසේ දැමී පැහැදිලි කරන්න.
- (ඉ) ටුළු නිෂ්පාදකයෙක් තම කරමාන්ත ගාලාවේ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන විශ්වාසිල සාමාන්‍ය දිග සේ.මී. 20ක් බව ප්‍රකාශ කරයි. ටුළු එකක දිග සඳහා විවලතාව 4 වන ප්‍රමාණ විෂාප්‍රියක් ඇත. තරම 36 වන නියුදියක මධ්‍යන්ය දිග සේ.මී. 19.5 ක් වේ.
- (i) සාමාන්‍ය දිග සේ.මී. 20ක් වේය යන නිෂ්පාදකයාගේ ප්‍රකාශය 5% මට්ටමක දී පරික්ෂා කරන්න.
 - (ii) සාමාන්‍ය දිග සේ.මී. 21 ව වැඩි වී ඇතුළු සිතන්න. මධ්‍යන්ය සේ.මී. 20ක් ලෙස විශ්වාස කරමින් නිෂ්පාදකයාගේ ප්‍රකාශය පිළිගැනීමේ සම්භාවනාව කොපමෙන ද? (නොණු 08 ඩ.)

15. (අ) "ආරත්ව" සහ "වත්තිය" වලනයන්ගේ වෙනස පූදුසු නිදුසුන් ආගුයෙන් පැහැදිලි කරන්න. (නොණු 04 ඩ.)
- (ආ) පූදුහිය වසර 10 සඳහා සමාගමක මායික නිෂ්පාදන අගය ඔබට සපයා ඇත. වල මධ්‍යකයට අනුපාතය ගැනීමේ තුළය මගින් ආරත්ව ද්‍රැශක ගොඩනැගිම සඳහා අනුගමනය කළ යුතු ත්‍රියාවලිය පැහැදිලි කරන්න. (නොණු 05 ඩ.)
- (ඉ) 2004 සිට 2008 වර්ෂ සඳහා හාණ්ඩියක කාරක්‍රමය විකුණුම් (රුපියල් දහස්වලින්) පදනම් කරගෙන පහත දක්වෙන ගණනයන් කරන ලදී.
- උපනති රේඛාව : $\hat{T} = 280 + 54.4x$
 මූලය = 2006 x එකක = වසර 1
 $\hat{T} =$ වාර්ශික උපනතිය
 ආරත්ව විවලනය :
කාරක්‍රම :	I	II	III	IV
ආරත්ව ද්‍රැශකය :	92	110	72	126
- කාල ලේඛි ගුණාය ආකෘතිය හාවිත කර 2011 වර්ෂයේ කාරක්‍රම හනරේහි එක් එක් කාරක්‍රම සඳහා විකුණුම් තිබා කරන්න. (නොණු 06 ඩ.)

16. පාරිභෝගික සම්ක්ෂණ සංඛ්‍යානයක් කිසියම් හාණ්ඩියක මිල අධ්‍යනය කිරීම සඳහා එක් පුද්ගලයකින් වෙළඳසැල් 5 ක සයසම්භාවි නියුදියක් බැහින් පුද්ගල තුනකින් නියුදි තේරු ගන්නා ලදී. එක් එක් පුද්ගලයෙහි මිල (රුපියල් වලින්) පහත දක්වේ.
I පුද්ගලය	7	6	5	8	7
II පුද්ගලය	13	10	12	12	13
III පුද්ගලය	7	9	6	11	7
- (අ) වර්ගයන්ගේ මූල එකතුව (SST), නියුදි අතර වර්ගයන්ගේ එකතුව (SSC), නියුදි තුළ වර්ගයන්ගේ එකතුව (SSE) සොයන්න. (නොණු 06 ඩ.)
- (ආ) මෙම ප්‍රතිඵල විදහා දක්වීම සඳහා විශ්ලේෂණ වගුවක් ගොඩනැන්න. (නොණු 06 ඩ.)
- (ඉ) මෙම පුද්ගල තුනකින් මධ්‍යන්ය මිල සමාන වේ යන කළුපිතය 5% මට්ටමකින් පරික්ෂාකර ඔබගේ නිගමන දක්වන්න. (නොණු 03 ඩ.)

17. (අ) පහත දී ඇති පද යුගල අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.
- (i) නිෂ්පාදකයාගේ අවධාන සහ පාරිභෝගිකයාගේ අවධාන
 - (ii) පිළිගැනුම් සංඛ්‍යාව සහ පිළිගත හැකි ගුණ මට්ටම
- (ආ) සංඛ්‍යාන තත්ත්ව පාලනයේ දී O.C ව්‍යුය යුතුවෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ තුමක් ද? නියුදි සැලුස්මන් හොඳ සහ තරක හාණ්ඩ තොග අතර වෙනස කෙතරම් හොඳව වෙන්කර දක්වන්නේ ද යන්න පෙන්නුම් කිරීම සඳහා O.C ව්‍යුයයේ වැදගතකම පැහැදිලි කරන්න. (නොණු 05 ඩ.)
- (ඉ) කිසියම් හාණ්ඩ වර්ගයක් තරම 1000 වන තොග වශයෙන් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබයි. AQL අගය 0.8% වන අතර නිරදේශීත නියුදුම් සැලුස්ම වන්නේ තරම 125 ක නියුදියක් ලබාගත නියුදියෙහි දේශ දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් ඇත්තම් තොගය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමයි. සහන දේශ සමානුපාතය 2% වන අවස්ථාවේ ද නිෂ්පාදකයාගේ අවධාන සහ පාරිභෝගිකයාගේ අවධාන තීරණය කරන්න. (නොණු 06 ඩ.)
